Commissiedebat Natuur: erkenning voor de rol van jagers

Op 4 juni vond in de Tweede Kamer het commissiedebat Natuur plaats.
Het debat liet zien dat de rol van jagers binnen natuur- en faunabeheer breed wordt erkend. Tegelijkertijd staan er de komende periode belangrijke discussies op de agenda over de toekomst van het jacht- en faunabeheer.

Provincie Fryslan maatwerkbesluit gebruik PCP luchtdrukwapen bij bestrijden kopelvormende ganzen

---

Hierbij de betreffende vergunning, die als maatwerkbesluit onder de Omgevingswet is omschreven. Deze vergunning mag uitsluitend worden gebruikt in combinatie met de door de FBE verstrekte vergunning voor populatiebeheer van de grauwe gans aan jachtaktehouders en WBE’s (zie bijlage bij het PCP-dossier).

Aanvraag voor maatwerkbesluit om luchtdrukgeweren met dempers toe te staan voor populatiebeheer van grauwe ganzen in Fryslän is goedgekeurd. Het besluit geldt voor afschot van

koppelvormende ganzen en in de maanden april t/m september, met specifieke eisen aan het wapen en munitie. Bezwaar kan binnen zes weken worden ingediend bij Gedeputeerde Staten.

Een maatwerkbesluit wordt verleend voor het gebruik van een luchtdrukgeweer met demper voor populatiebeheer van grauwe ganzen. De vergunning geldt voor het gehele werkgebied van de FBE, met uitzondering van Natura 2000-gebieden en specifieke ganzenfoerageergebieden. Alleen personen met een geldige machtiging voor de vergunning populatiebeheer mogen gebruikmaken van dit besluit.

Omgevingsvergunning verleend voor populatiebeheer van grauwe ganzen in Fryslân, met uitzondering van Natura 2000-gebieden, voor de periode 2025-2029. De vergunning omvat afschot, legselbeheer en nestbehandeling, maar niet voor grote Canadese ganzen of ruivangsten. De vergunninghouder is verantwoordelijk voor naleving van de voorschriften en jaarlijkse rapportage.

Omgevingsvergunning voor ganzenbeheer in Fryslân, geldig tot 31 december 2029. De vergunning omvat afschot, legselbeperking en ruivangsten van grauwe en grote Canadese ganzen, met specifieke regels voor jachttijden, gebruik van geluiddempers en zorgplicht. De vergunning kan worden ingetrokken als de zomerschade onder € 500.000,- blijft of als de populatie van de grauwe gans onder de GRP daalt.

Een omgevingsvergunning wordt verleend voor het afschieten van koppelvormende grauwe ganzen, beperken van legsels en beheerafschot van standganzen in Fryslân. De maatregelen zijn gericht op het terugdringen van de ganzenpopulatie en het voorkomen van landbouwschade. In Natura 2000-gebieden is aanvullende vergunning vereist, tenzij de maatregelen in beheerplannen zijn opgenomen.

Een omgevingsvergunning is vereist voor flora- en fauna-activiteiten, zoals het afschieten van ganzen, vanwege de schade aan gewassen. De provincie Fryslân wil de schade door

ganzen, met name de grauwe gans, verminderen en heeft een gebiedsgerichte aanpak ontwikkeld. De vergunning is verleend voor afschot van ganzen, met specifieke voorwaarden voor periode, tijd, locatie en middelen, om de populatie effectief te beheren.

Vergunning verleend voor populatiebeheer van grauwe ganzen in Fryslân, met uitzondering van Natura 2000-gebieden en ganzenfoerageergebieden. Beheermaatregelen, waaronder het doden van ganzen, zijn toegestaan om gewasschade te beperken, mits de gunstige staat van instandhouding (SVI) niet in gevaar komt. Jaarlijkse tellingen en verslaglegging zorgen voor monitoring en aanpassing van het beheer indien nodig.

Omgevingsvergunning met voorschriften en beperkingen voorkomt schadelijke gevolgen voor natuurwaarden. Wettelijke zorgplichten uit artikelen 11.6 en 11.27 van het Bal blijven van kracht.

Opmerkingen

De voorwaarden in deze vergunning voor het gebruik van een kogelgeweer gelden eveneens voor het gebruik van een PCP-buks. De houder van deze vergunning (zoals jagers of grondgebruikers met ganzenschade) of de WBE mag deze vergunning doorschrijven aan derden die de uitvoering op zich nemen. Dit geldt dus ook voor personen die gebruikmaken van een PCP-buks in plaats van een kogel- of hagelgeweer op basis van een jachtakte of vuurwapenverlof.

In de nieuwsbrief van de FBE-coördinator ganzen, waarin – net als bij de vergunning voor rattenbestrijding – opnieuw een koppeling wordt gemaakt met het vooraf moeten aanvragen van een “draagverlof” bij de politie. Na registratie van het betreffende PCP-wapen mag deze pas door de eigenaar/gebruiker worden ingezet voor dit doel, op het terrein waarop de vergunning betrekking heeft en met toestemming van de

grondeigenaar.

Aandachtspunten

Het bevoegd gezag lijkt via dit “verplichte” draagverlof te proberen om eigenaren en PCP-buksen te registreren. Dit verlof zou nodig zijn om vast te stellen dat het betreffende wapen beschikt over voldoende mondingsenergie en dat geschikte (vervormende) munitie wordt gebruikt.

Voor het verstrekken van een dergelijk draagverlof voor een PCP-buks lijkt echter geen duidelijke juridische basis te bestaan. Een PCP-buks (of andere niet-vuurwapen) mag immers, mits niet schietklaar en ongeladen en verpakt in een degelijke foudraal, vrij worden vervoerd. De wet verplicht een gebruiker niet om voor legaal gebruik op particulier terrein (zoals schietsport) een vervoers- of draagverlof te hebben. Handhaving hierop lijkt daarom niet mogelijk en een proces-verbaal bij het ontbreken van een dergelijk verlof ligt juridisch niet voor de hand.

Tegelijkertijd wordt het draagverlof gepresenteerd als een “redelijke eis” om te waarborgen dat met voldoende mondingsenergie en geschikte munitie op grauwe ganzen wordt geschoten, vergelijkbaar met de aanpak bij rattenbestrijding.

Samenvatting

Iemand die beschikt over een PCP-buks met:

- een mondingsenergie van minimaal 90 joule,
- een kaliber van minimaal .22 inch,
- en gebruikmaakt van vervormbare munitie,

kan – mits voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

- een grondgebruikersverklaring met toestemming,

- een (doorgeschreven) maatwerkbesluit voor populatiebeheer van grauwe ganzen,
- geen bezwaar van de lokale jachtaktehouder,

theoretisch ganzen doden met een PCP-buks, al dan niet voor consumptie. Voor ratten geldt een aparte ontheffing, maar met vergelijkbare registratie-eisen rond het zogenaamde draagverlof.

De gebruiker moet dan wel bereid zijn een draagverlof aan te vragen en zijn persoonsgegevens en wapenspecificaties bij de politie te laten registreren.

Bronnen:

Maatwerkbesluit vergunning PCP geweer tbv grauwe ganzen beheerDownloaden

---

Jaarverslag NOJG 2025

NOJG Jaarverslag 2025Downloaden

Provincie Groningen intensiveert beheer van invasieve exoten: uitbreiding

bestrijdingsmogelijkheden wasbeer en wasbeerhond

De provincie Groningen heeft aangekondigd het beheer van de invasieve exoten wasbeer (Procyon lotor) en wasbeerhond (Nyctereutes procyonoides) te willen intensiveren. In dit kader wordt ingezet op een uitbreiding van de bestrijdingsmogelijkheden, mede ter bescherming van inheemse soorten en ter voorkoming van verdere vestiging en verspreiding.

Beide soorten zijn opgenomen op de Unielijst van invasieve uitheemse soorten als bedoeld in Verordening (EU) nr. 1143/2014. Lidstaten zijn op grond hiervan verplicht passende maatregelen te treffen gericht op preventie, vroegtijdige signalering, snelle uitroeiing en beheersing. De aanwezigheid van deze soorten in Groningen wordt beschouwd als een ecologisch risico, met name vanwege predatie op grondbroedende vogels en de mogelijke overdracht van pathogenen op wilde fauna, gehouden dieren en in voorkomende gevallen de mens.

Ter uitvoering van deze verplichtingen werkt de provincie samen met relevante stakeholders, waaronder terreinbeherende organisaties en bevoegde instanties in Duitsland, gezien het grensoverschrijdende karakter van de verspreiding. De huidige beheermaatregelen omvatten onder meer het gebruik van vangmiddelen en afschot binnen de geldende wettelijke kaders. De provincie onderzoekt en beoogt een verruiming van deze mogelijkheden, waaronder het toestaan van nachtelijk afschot, gelet op het overwegend nachtactieve gedrag van beide soorten en de daarmee samenhangende effectiviteit van beheermaatregelen.

De provincie roept burgers op om waarneming en van wasberen en wasbeerhonden te me

ld
en
.
De
ze
me
ld
in
ge
n
vo
rm
en
ee
n
es
se
nt
ie
el
on
de
rd
ee
l
va
n
de
mo
ni
to
ri
ng
en
dr
ag
en

bi
j
aa
n
ee
n
ad
eq
ua
at
be
el
d
va
n
ve
rs
pr
ei
di
ng
en
po
pu
la
ti
eo
nt
wi
kk
el
in
g.
Op
ba
si
s

hi
er
va
n
ku
nn
en
be
vo
eg
de
in
st
an
ti
es
ge
ri
ch
te
en
pr
op
or
ti
on
el
e
ma
at
re
ge
le
n
tr
ef
fe

n.
Me
ld
in
ge
n
ku
nn
en
wo
rd
en
do
or
ge
ge
ve
n
vi
a
de
pr
ov
in
ci
e,
te
rr
ei
nb
eh
er
en
de
or
ga
ni

satiesoferkenderegistratiesysteemenzoalswaarneming.nl.

De wasbeer is herkenbaar aan een grijsbruine vacht, een karakteristiek donker masker rond de ogen en een geringde staart. De wasbeerhond vertoont morfologisch meer gelijkenis met een kleine vos, met een gedrongen lichaamsbouw en een egaal gekleurde staart. Beide soorten zijn voornamelijk actief gedurende de schemering en nacht.

Update-Gebiedsgerichte aanpak populatiebeheer grauwe gans Fryslân

Via dit bericht informeren wij u graag over de actuele stand van zaken rondom de gebiedsgerichte aanpak van het populatiebeheer van de grauwe gans in Fryslân.

In de bijlage vindt u een korte nieuwsbrief met een update over:
** de voortgang van de gebiedsplannen ganzenbeheer;*
** de eerste resultaten van het afschot van grauwe ganzen in 2026;*
** het legsel-beheer van de grauwe gans;*
** en de aankomende juli-telling ganzen.*

Wij willen alle betrokken partijen bedanken voor hun inzet en betrokkenheid bij het beheer van de grauwe gans en de totstandkoming van de gebiedsplannen. De komende periode worden de gesprekken binnen de verschillende deelgebieden voortgezet en verder uitgewerkt. Heeft u naar aanleiding van de nieuwsbrief vragen, opmerkingen of aanvullende informatie, dan horen wij dat uiteraard graag.

Met vriendelijke groet,
namens de FBE Fryslân;
Marjolein Samplonius
m.samplonius@fbefryslan.nl ”

Met vriendelijke groet,
Nikkie van Grinsven

Procesmanager FBE Fryslân

T: 06 10161572
M: n.vangrinsven@fbefryslan.nl
W: www.fbefryslan.nl

Gebiedsgerichte aanpak ganzenbeheer Fryslan 2026Downloaden

Tularemie (Hazenpest) vastgesteld bij hazen in Friesland en Overijssel – DWHC

In april 2026 werden in Friesland en Overijssel meerdere verzwakte en dode hazen aangetroffen. Onderzoek van twee dieren bevestigde tularemie (hazenpest), een bacteriële zoönose die vooral haasachtigen ernstig treft.
Besmette hazen vertonen apathie, verminderde schuwheid en een afwijkende gang. Omdat tularemie overdraagbaar is op mensen en in mindere mate op honden, wordt afgeraden om zieke of dode hazen aan te raken en honden hiermee in contact te laten komen.

Online première documentaire: ‘Natuur houdt zich niet aan natuurbeleid’

Documentaire over natuurbeleid zet direct iets in gang: ‘Niet bang zijn om met natuurorganisaties én boeren in gesprek te gaan

---

Schadebestrijding haas blijft verboden in Zeeland

Het schieten van hazen in de provincie Zeeland mag alleen in het jachtseizoen van 15 oktober tot en met 31 december. De rest van het jaar blijft de jacht voor het bestrijden van landbouwschade voorlopig verboden. Dit blijkt uit een uitspraak van de Raad van State.

SOVON rapport – Vogelgriep en jachtsoorten: wat betekent HPAI voor Wilde Eend, Fazant

en Houtduif?

Vogelgriep kan leiden tot extra sterfte onder Wilde Eend, Fazant en Houtduif, maar de impact verschilt per soort. Het onderzoek laat zien dat vooral de Wilde Eend kwetsbaar is voor een forse sterftegolf, terwijl Fazant en Houtduif waarschijnlijk binnen hun herstelvermogen blijven. Tijdelijke beperking van jacht tijdens uitbraken kan het herstel ondersteunen.

Nieuwsbericht Faunabeheereenheid Groningen

Onderstaand nieuwsbericht is namens de FBE verzonden naar de WBE’s en jachtaktehouders:

“Beste WBE’s, jagers, agrariërs en overige belanghebbende,

De afgelopen periode zijn bij de FBE meerdere vragen binnengekomen vanuit jagers, agrariërs en WBE’s over de uitvoering van schadebestrijding en populatiebeheer in de provincie Groningen. Omdat deze vragen door meerdere personen in het veld werden gesteld, en mede op verzoek vanuit het veld, kiezen wij ervoor de beantwoording hiervan breder te delen middels dit nieuwsbericht.

ZON- EN FEESTDAGEN

Wij willen verduidelijken dat schadebestrijding en populatiebeheer op grond van provinciale vergunningen en machtigingen in de provincie Groningen wel mogen plaatsvinden op zon- en feestdagen. De beperking voor zon- en feestdagen

geldt uitsluitend voor de jacht op wildsoorten en activiteiten op grond van de landelijke vrijstelling. Deze landelijke vrijstelling is in de provincie Groningen momenteel niet van toepassing. Dat betekent dat fauabeheer, niet zijnde jacht, zoals ganzenbeheer en predatiebeheer, wel op zon- en feestdagen mogen plaatsvinden.

Bijgevoegd is tevens hieronder de e-mail van de provincie Groningen waarin dit door hun is bevestigd.

From: [redacted]@provinciegroningen.nl>
Sent: Thursday, April 23, 2026 2:09 PM
To: Nikkie van Grinsven <n.vangrinsven@fbegroningen.nl>; [redacted]@provinciegroningen.nl>
Subject: RE: Verzoek om schriftelijke bevestiging uitvoering op zon- en feestdagen binnen provinciale toestemmingsbesluiten

Beste mevrouw van Grinsven,

De beperking opgenomen in het Besluit Activiteiten Leefomgeving ten aanzien van de zon- en feestdagen betreft uitvoering van de jacht. Deze beperking was ook van toepassing op de landelijke vrijstelling zoals opgenomen in de Omgevingsregeling, maar die kan momenteel niet gebruikt worden in de provincie. Beheer- en schadebestrijding met een provinciale omgevingsvergunning, zoals het ganzen- en predatiebeheer, valt niet onder de jacht of de landelijke vrijstelling. De genoemde beperking is daarom niet van toepassing.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Vergunningverlener beschermde soorten
Team VTH

AANWEZIG ma, di, wo, do
TEL [redacted]
ADRES Sint Jansstraat 4
9712 JN Groningen
WEB www.provinciegroningen.nl

provincie groningen

BUFFERWERKING NATURA 2000-GEBIEDEN EN GANZENFOERAGEERGEBIEDEN

Een andere veelvoorkomende vraag betreft de zogenaamde "bufferwerking" rondom Natura 2000-gebieden en ganzenfoerageergebieden bij de uitvoering van ganzenbeheer of predatiebeheer. Wij willen verduidelijken dat er in de

provincie Groningen geen sprake is van een vaste bufferzone rondom Natura 2000-gebieden of ganzenfoerageergebieden waar geen faunabeheer zou mogen plaatsvinden.

Wel dient een jager bij een verjaag of beheeractie altijd rekening te houden met mogelijke verstoring als afschot plaatsvindt nabij kwetsbare natuurwaarden of Natura 2000-gronden. Deze afweging behoort tot de normale professionele verantwoordelijkheid van de uitvoerende jager. Dit verschilt in feite niet van andere situaties in het veld, waarbij een jager voortdurend moet beoordelen of een schot niet alleen veilig en uitvoerbaar is, maar waarbij ook rekening wordt gehouden met aanwezige natuurwaarden, zoals bijvoorbeeld broedende weidevogels of een dassenburcht. De beoordeling van locatie, omstandigheden en mogelijke verstoring blijft daarmee maatwerk binnen de bestaande wettelijke kaders en verantwoordelijkheden van de jager.

Wij hopen dat hiermee meer duidelijkheid is ontstaan binnen het veld. Iedereen bedankt voor zijn of haar inzet. Bij aanvullende vragen kan altijd rechtstreeks contact worden opgenomen met de lokale WBE of de FBE Groningen.

Met vriendelijke groet,

Faunabeheer eenheid Groningen

info@fbegroningen.nl“

Met vriendelijke groet,

Nikkie van Grinsven

Stichting Faunabeheer Eenheid Groningen
Postbus 20, 9300 AA Roden
 06 – 10161572 | ✉ n.vangrinsven@fbegroningen.nl
 www.fbegroningen.nl

FBE fauna beheer eenheid GRONINGEN